

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова   Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин) денна: 4 кр. (120 год.: 26 - лекції; 22 - семінарські; 72 - самостійна робота); заочна: 4 кр. (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача

ПІБ: Запороженко Олексій Володимирович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат філософських наук, доцент кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочий e-mail: alexzap1973@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни: філософські вчення про людину, її сутність, основні виклики сьогодення та проблеми людського існування.

Мета дисципліни: ознайомлення студентів з базовими філософськими вченнями про людину та їх інтерпретацією в умовах сучасного світу.

Результати навчання:

1. Знати основні концепції людини та її сутності в класичних і некласичних версіях філософствування.
2. Знати існуючі у філософії і науці уявлення про людину та її місце в світі.
3. Розуміти життєво-важливі духовні цінності людського буття, такі, як: свобода, щастя, віра, любов тощо.
4. Вміти використовувати основні поняття і концепції філософії людини для аналізу життєвих ситуацій і в професійній діяльності.
5. Вміти використовувати знання про людину для розкриття сутності і функцій свідомості і самосвідомості людини, а також їх ролі в реалізації власної життєвої стратегії.
6. Вміти орієнтуватися в історико-філософській традиції і сучасній філософській літературі, що стосується проблем людського існування.
7. Вміти вести дискусію, правильно обґрунтовувати свою точку зору, критично мислити.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Вступ в філософію людини.

Тема 2. Людина в східній та античній філософії.

Тема 3. Людина в релігійній філософії Середньовіччя. Образ людини в християнстві

Тема 4. Філософія людини в епоху Відродження. Європейський гуманізм.

Тема 5. Вчення про людину в Новий час і епоху Просвітництва.

Тема 6. Вчення про людину в неklasичній філософії. Філософія життя.

Тема 7. Філософські концепції людини в сучасній філософії.

Тема 8. Людська істота в контексті філософської рефлексії сучасних проблем.

Тема 9. Екзистенціальні виміри людського буття: свобода, абсурдність, сенс життя та смерть.

Тема 10. Філософія людської душі: свідомість, психіка, підсвідоме.

Тема 11. Людина в системі соціальних відносин.

Тема 12. Людина в сучасному інформаційному суспільстві.

5. Політика курсу.

Політика щодо відвідування навчальних занять Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% семінарських занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем.

Політика академічної доброчесності Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до семінарських занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Андрос Є. І. Грані людського буття: позитивні та негативні виміри антропокультурного : монографія / Є. І. Андрос, Г. І. Шалашенко, В. П., Загороднюк, Н. В. Хамітов, А. М. Дондюк, Т. М. Лютий, Л. А. Солонько, Г. П. Коваadlo, О. А. Ярош, К. С. Малеев; Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. К.: Наук. думка, 2010. 349 с.
2. Антропологічний код української культури і цивілізації (у двох книгах). / О. О. Рафальський (керівник авторського колективу), Я. С. Калакура, В.П. Коцур, М. Ф.

- Юрій (науковий редактор). Київ : ІПіЕнд ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Книга 1. 432 с.; Книга 2. 536 с.
3. Голубович І. В. Стратегії розвитку сучасної філософської антропології та філософії культури : методичні рекомендації з вибіркового курсу для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 033 «Філософія» / І. В. Голубович, В. Л. Левченко, О. С. Петриківська. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 80 с.
  4. Гуцуляк О.Б. Філософська антропологія: навчально-методичний посібник. – ІваноФранківськ, 2015. 34 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2812.pdf>
  5. Запорожченко О. Ідентичність особистості в умовах інформаційного суспільства. Актуальні проблеми філософії та соціології № 26. 2020. С. 12-16 URL: <http://apfs.onua.edu.ua/index.php/APFS/article/view/900/543>
  6. Запорожченко О. Концепція «одновимірної людини» Г. Маркузе та критика індустріального суспільства. Актуальні проблеми філософії та соціології. № 33, 2021. С. 30-36 URL: <http://apfs.onua.edu.ua/index.php/APFS/issue/view/40>
  7. Количева Т.В. Філософська антропологія: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ 2016. 25 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2973.pdf>
  8. Левкулич В., Марасва У. Філософська антропологія (для студентів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 033 «Філософія») / Василь Левкулич, Уляна Марасва; Навчально-методична серія «КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ»; [Ужгород.нац.ун-т; Ф-т сусп. наук; каф. філософії]. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 56 с.
  9. Філософська антропологія: екзистенціальні проблеми / НАН України; Інститут філософії ім. Г.С.Сковороди. – К., 2000.
  10. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: Проблема людини: Навч. посібник. -К.: Наук.думка. 2000. 272 с.
  11. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: Проблема людини та її меж: Навч. посібник. К.: КНТ, Центр гавчальної літератури, 2006. 296 с

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 8 від «16» січня 2024 р.